

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ПОЛТАВСЬКОМУ КООПЕРАТИВНОМУ ТЕХНІКУМІ

Медяник Л.В. (м. Полтава)

У наш час Україна встановлює взаємовідносини нового характеру з країнами усього світу, зокрема досить важливим кроком є налагодження контактів з США, Великобританією, Канадою та іншими англомовними країнами. Отже, цілком зрозуміло, що на сьогоднішній день знання англійської мови є просто нагальною необхідністю. Саме тому проблеми методики викладання іноземних мов, а особливо організації управління навчальним процесом при вивченні іноземних мов у вищій школі наразі видаються особливо актуальними [1, 3].

В умовах підвищення вимог до якості та ефективності підготовки спеціалістів у вищих навчальних закладах України, інтенсивного розширення ринку праці постає необхідність вдосконалення системи освіти, оновлення її змісту відповідно до вимог сучасності. Забезпечення ефективності навчання у сучасній вищій школі полягає в ефективному управлінні навчально-виховним процесом, виборі оптимальних методів і засобів навчання та постійному їх вдосконаленні.

Визначення шляху окремого студента до оволодіння навчальним матеріалом в умовах колективного навчання, різного рівня розумових здібностей є метою викладача в реалізації індивідуального підходу до кожного студента.

Оптимізувати навчальний процес можливо шляхом поєднання різноманітних методів та засобів навчання на теоретичних і практичних заняттях, що є основними формами навчання в технікумах, з ефективним управлінням різними видами діяльності всіх учасників навчально-виховного процесу; використання нових інформаційних технологій в розгалужених системах програмованого навчання при викладанні соціально-гуманітарних дисциплін, а також у визначенні ступеню засвоєння матеріалу кожним студентом [4].

Ефективне навчання іноземних мов потребує від викладача досконалого володіння мовою, а також професійної майстерності в організації та управлінні навчальної діяльності студентів з оволодіння іноземною мовою. Процес навчання реалізується завдяки зусиллям двох його учасників – викладача і студента. Щодо керування цим процесом, визначення його стратегії і тактики, тут головна роль належить викладачеві.

Специфіка навчання іноземної мови, на відміну від інших предметів, полягає в тому, що викладачеві потрібно сформувати у студента новий стереотип мовленнєвого спілкування додатково до рідномовного, який вже є. Отже, основи теоретичних знань сучасної методики навчання іноземних мов складаються з таких компонентів:

- загальні теоретичні відомості основних методичних понять (методика як наука пов'язана з іншими науками і в досягненнях методики навчання іноземних мов відбиваються досягнення в галузі лінгвістики, психології, соціології тощо).
- питання організації навчання іншомовної фонетики, лексики, граматики та видів мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письма); питання організації навчання включають в себе розгляд методичних понять, пояснення особливостей мовного матеріалу, етапи навчання, методи навчання щодо оволодіння навичками мовлення.
- проблема контролю в навчанні іноземних мов; функції контролю й об'єкти контролю та критерії оцінки рівня володіння іншомовною мовленнєвою діяльністю.

Одним з найважливіших факторів розвитку освіти є впровадження сучасних технологій при викладанні іноземної мови. Головними аспектами впро-

вадження в освіту сучасних технологій є:

- технологізація всіх видів навчання;
- упровадження сучасних комп'ютерних і мереживних технологій;
- зростання та широке застосування нових інформаційно-освітніх технологій.

Навчання з використанням сучасних інноваційних технологій якісно перевищує класичну освіту. Воно інтегрує процеси, які не можна об'єднати в межах класичної освіти: навчання, працевлаштування, планування кар'єри, безперервну освіту [2, 6].

У сучасних умовах розвитку вищої освіти випускники ВНЗ I–II рівнів акредитації (технікумів) отримують освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста і мають стати керівниками середньої ланки управління виробництвом [5].

У Полтавському кооперативному технікумі вже накопичений певний досвід з організації управління навчально-виховним процесом при підготовці фахівців різного профілю.

Основною метою викладання іноземної мови в Полтавському кооперативному технікумі є формування у студентів умінь і навичок для практичного володіння діловою іноземною мовою під час усного та письмового професійного спілкування у конкретній галузі, користування усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної та фахової тематики, перекладу з іноземної мови на рідну текстів професійного спрямування.

Саме тому виникла необхідність пошуку оптимальних шляхів організації та управління навчальним процесом на заняттях з іноземної мови в кооперативному технікумі.

У процесі наукового дослідження нами була створена модель управління навчальним процесом при вивченні іноземної мови, за якою викладач має можливість творчо організовувати роботу студентів на заняттях та ефективно управляти всіма видами діяльності учасників педагогічного процесу. В її основу покладене постійне спілкування студентів з викладачем та між собою. Відбувається суб'єкт-суб'єктна взаємодія всіх членів колективу. При навчанні за такою моделлю застосовують ділові та рольові ігри, дискусії, мозковий штурм, фронтальне опитування, круглий стіл, дебати, що дозволяє розширити пізнавальні можливості студента. Викладач має змогу розкритись як організатор, консультант, управлінець; без зусиль проконтролювати рівень засвоєння знань в студентів і розробити систему стимулювання навчальної діяльності студентів.

Результати експериментальних досліджень на базі Полтавського кооперативного технікуму показали, що показники якості знань студентів групи, в якій навчання проводилося відповідно до запропонованої нами моделі, на 12 % вищі за якісні показники групи, в якій застосовувалася традиційна модель управління навчально-виховним процесом на заняттях з іноземної мови.

Таким чином, керування навчальним процесом вимагає від викладача досконалого володіння дисципліною, яку він викладає, а також професійної майстерності в організації та управлінні навчальною діяльністю студентів з оволодіння іноземною мовою.

Література

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. - Київ: Центр навчальної літератури, 2003.-316 с.
2. Голімбовська Л. П. Нетрадиційні форми навчання як засіб успішного вивчення англійської мови // Англійська мова та література. – 2005. – №35. – С. 2-5.
3. Гриньова М.В., Штепа О.Г. Менеджмент в освіті: Навч. пос. для студ. і магіст. спец. пед. ун-тів. – Полтава, 2003. – 73 с.
4. Драгомирова І. Концептуальні аспекти формування сучасного спеціаліста / І. Драгомирова // Вища школа. - 2002. - № 2/3. - С. 49-52.

5. Корогод Н. П. Управління системою науково-методичної роботи в технікумах: Навч. посіб. / Н. П. Корогод. - Дніпропетровськ: Пороги, 2005. - 143 с.
6. Лусс Е.Я. Актуальні проблеми педагогіки вищої військової школи.- Харків: ХВУ, 2001.-256 с.

ПРО АКТИВІЗАЦІЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ

Нестеренко В.О., Саппа Ж.В., Олійник Д.В. (м. Харків)

Самостійна робота студентів є важливою складовою при вивченні вищої математики. Зараз у навчальних програмах при вивченні вищої математики на самостійну роботу студентів відводиться більше 40% часу від запланованого на курс, хоча для фундаментальних дисциплін частка аудиторних годин повинна бути не менша 66%. З цього випливає, що де які теми треба виносити на самостійну роботу, особливу увагу при цьому треба приділяти на контроль та якість самостійної роботи. Одним із напрямів активізації самостійної роботи є обговорення в аудиторії заданої теми, яку доповідає студент. Ця тема є складовою основної теми, яка вивчається на лекції. Наведемо приклад такої роботи – студент Олійник Д. підготував роботу за темою « Умовний екстремум функції багатьох змінних, метод множників Лагранжа», яка допомагає студентам у засвоєнні теми «Екстремум функції багатьох змінних».

При знаходженні екстремумів функції багатьох змінних часто виникають задачі, які пов'язані з умовним екстремумом. Розглянемо це поняття на прикладі функції двох змінних.

Нехай задана функція $z = f(x, y)$ і лінія L на площині Oxy . Задача полягає в тім, щоб на лінії знайти таку точку $P(x, y)$, у якій значення функції $f(x, y)$ є найбільшим або найменшим у порівнянні зі значеннями цієї функції в точках лінії L , які знаходяться поблизу точки P . Такі точки P називаються точками умовного екстремуму функції $f(x, y)$ на лінії L . У відмінності від звичайної точки екстремуму значення функції в точці умовного екстремуму порівнюються зі значеннями функції не в усіх точках де якого її околі, а тільки в тих, які знаходяться на лінії. Треба зауважити. Що точка умовного екстремуму може не бути точкою безумовного (звичайного) екстремуму. Рівняння лінії $L: \varphi(x, y) = 0$ називається рівнянням зв'язку.

Функція вигляду $F(x, y, \lambda) = f(x, y) + \lambda \varphi(x, y)$, називається функцією Лагранжа, а λ є де яка стала, називається множником Лагранжа. Звідси дістаємо правило: для того щоб знайти точки, які можуть бути точками умовного екстремуму функції $z = f(x, y)$ при рівнянні зв'язку $\varphi(x, y) = 0$, треба створити допоміжну функцію Лагранжа та скласти систему рівнянь для знаходження її екстремуму, де змінними є x, y, λ . Отже система має вигляд

$$\begin{cases} F'_x = f'_x + \lambda \varphi'_x = 0 \\ F'_y = f'_y + \lambda \varphi'_y = 0 \\ F'_\lambda = \varphi(x, y) = 0. \end{cases}$$

У загальному вигляді задача формулюється так: треба знайти екстремуму-